

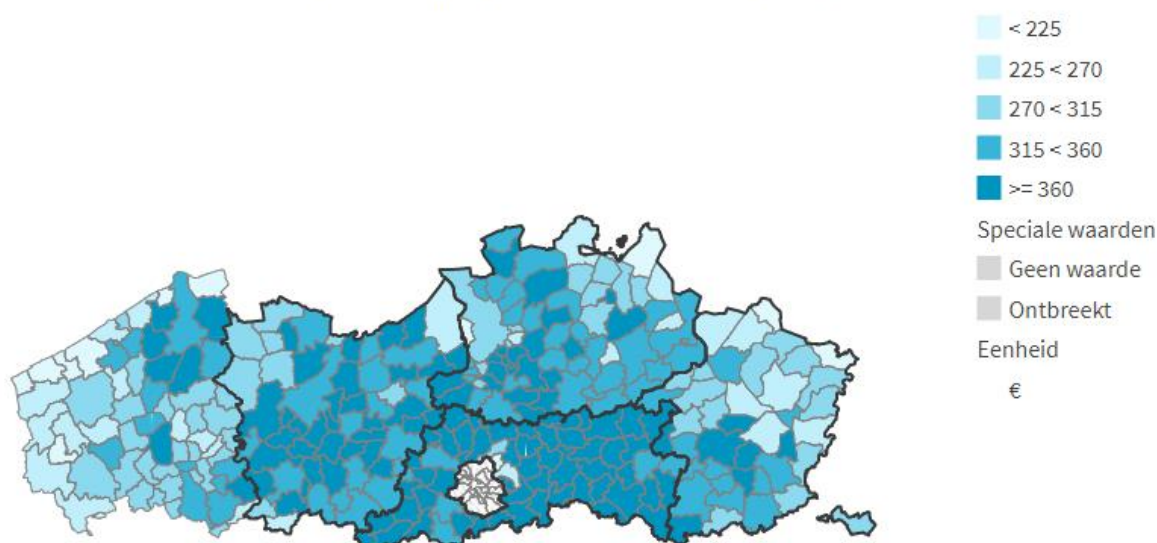
CIJFER VAN DE MAAND - Fiscale inkomsten van gemeenten

Voor de financiering van hun werking kunnen gemeenten putten uit verschillende inkomstenbronnen. Volgens het [Agentschap Binnenlands Bestuur](#) is ongeveer 40% van de totale ontvangsten toe te schrijven aan de fiscale ontvangsten, waarvan het grootste deel afkomstig is uit de aanvullende belasting op de personenbelasting (APB) en de opcentiemen op de onroerende voorheffing (OOV). Naast de fiscale ontvangsten zijn ontvangen subsidies een tweede grote inkomstenbron. De subsidies zijn op te delen in algemene werkingssubsidies, die volledig voorwaardenvrij verleend worden door de Vlaamse overheid, en specifieke subsidies, die verleend worden voor welbepaalde doelen of opdrachten.

Als gevolg van een ruime fiscale autonomie kunnen gemeenten zelf bepalen wat ze belasten, mits dit binnen de geldende wetten en decreten valt. De fiscale inkomsten van gemeenten variëren hierdoor zeer sterk. Het tarief van de [aanvullende belasting op de personenbelasting](#) varieert in 2021 bijvoorbeeld van 0% in De Panne, Knokke-Heist en Koksijde tot 9% in Mesen. Zowel de gemeenten met het laagste tarief als de gemeente met het hoogste tarief uit APB liggen dus in West-Vlaanderen.

Verschillen in het tarief van de aanvullende belasting op de personenbelasting leiden logischerwijs tot verschillen in de gemiddelde opbrengst uit APB per inwoner bij elk van de gemeenten. De gemeenten De Panne, Knokke-Heist en Koksijde, waar het tarief van de APB zoals hierboven vermeld 0% is, hebben een gemiddelde opbrengst per inwoner van 0 euro uit de aanvullende belasting op de personenbelasting. Deze gemeenten kleuren daarom lichtblauw op onderstaande kaart. De provincie Vlaams-Brabant kleurt opvallend donkerder dan de andere provincies, omdat de gemiddelde opbrengst uit APB per inwoner in de gemeenten van Vlaams-Brabant relatief hoog is. Zo ontvangt Herent in 2019 gemiddeld 564,10 euro (tarief APB: 7,7%), Lennik 554,90 euro (tarief APB: 8,5%) en Meise 539,40 euro (tarief APB: 8,2%) per inwoner uit de aanvullende belasting op de personenbelasting. Als je [voor deze gemeenten het gemiddeld netto belastbaar inkomen per inwoner \(2018\)](#) ernaast zet, respectievelijk 25.546,60 euro, 24.433,60 euro en 24.095,80 euro, valt op dat dit gemeenten zijn met een gemiddeld netto belastbaar inkomen per inwoner dat ver boven het Vlaams gemiddelde van 20.124,70 euro ligt. De gemiddelde opbrengst uit APB per inwoner is dus ook afhankelijk van de hoogte van de inkomens.

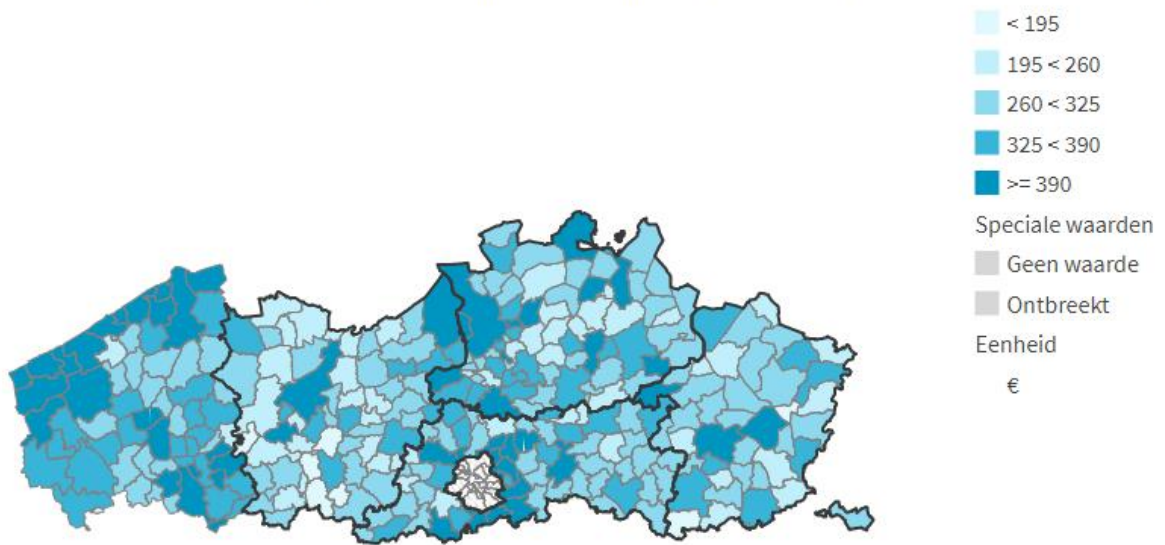
gemiddelde opbrengst uit APB per inwoner 2019 - gemeenten

Bron: Lokaal bestuur Vlaanderen | provincies.incijfers.be

De kaart voor de gemiddelde opbrengst uit de opcentiemen op de onroerende voorheffing (OOV) ziet er heel anders uit dan de kaart hierboven. De gemeenten die geen inkomsten halen uit de aanvullende belasting op de personenbelasting zijn de gemeenten met de hoogste gemiddelde opbrengst uit OOV. Zo ontvangt Knokke-Heist in 2019 per inwoner gemiddeld 1.408,50 euro, Koksijde 1.106,60 euro en De Panne 979,60 euro. Zelfs bij de drie gemeenten met de hoogste gemiddelde opbrengst uit de opcentiemen op de onroerende voorheffing varieert de opbrengst dus al zeer sterk. Mesen richt zich voor zijn inkomsten vooral op de APB en minder op de OOV. Van alle gemeenten heeft Mesen de laagste opbrengst per inwoner uit OOV, gemiddeld ontvangt Mesen slechts 159,40 euro per inwoner uit OOV. Ook As (167,90 euro) en Zwalm (184,80 euro) putten voor hun werking maar beperkt uit de opbrengsten van de opcentiemen op de onroerende voorheffing.

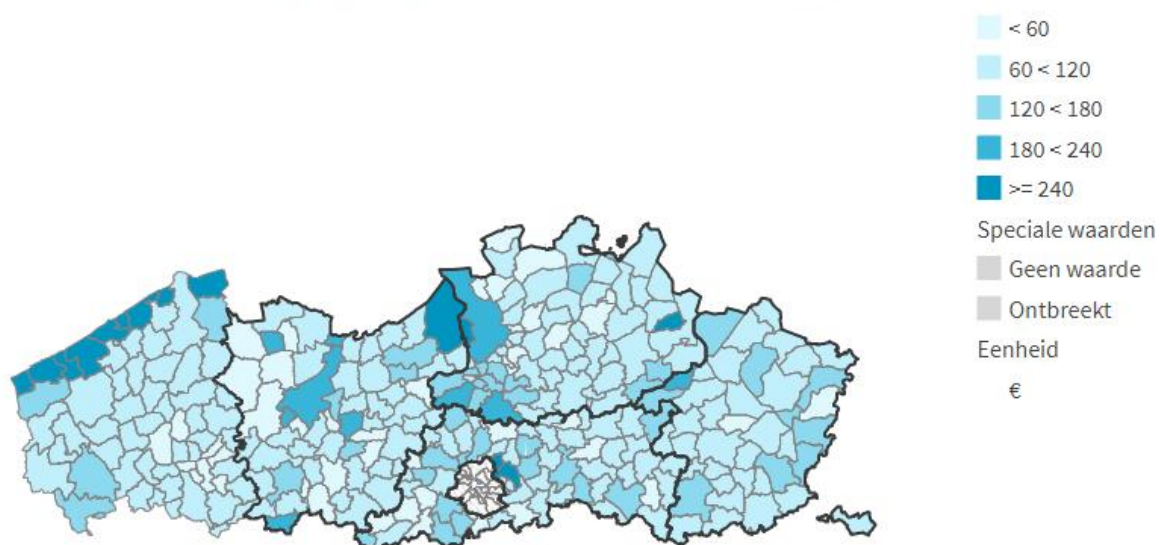
gemiddelde opbrengst uit OOV per inwoner 2019 - gemeenten

Bron: Lokaal bestuur Vlaanderen | provincies.incijfers.be

Uit onderstaande kaart blijkt dat de kustgemeenten naast de aanvullende belasting op de personenbelasting en de opcentiemen op de onroerende voorheffing relatief veel van hun inkomsten halen uit andere fiscale inkomsten. De top vijf van gemeenten met de hoogste gemiddelde opbrengst uit andere fiscale inkomsten per inwoner bestaat uit Nieuwpoort (1.148,90), Koksijde (1.055,30 euro), De Panne (834,10 euro), Middelkerke (682,20 euro) en De Haan (654,50 euro). Na de opcentiemen op de onroerende voorheffing zijn de tweede verblijven in deze gemeenten de belangrijkste bron van fiscale inkomsten.

gemiddelde opbrengst uit andere fiscale inkomsten van de gemeente per inwoner 2019 - gemeenten

Bron: Lokaal bestuur Vlaanderen | provincies.incijfers.be

Voor een volledig overzicht van de fiscale inkomsten van de gemeenten kan je de [kubus](#) raadplegen, waarin 103 verschillende categorieën van fiscale inkomsten zijn opgenomen.